

מיסוי מלא עולם

**אל תמהרו לשלם מס על
מכירת נכסים בחו"ל. הן
החקיקה והן הפרקטיקה
של רשות המיסים
מעניקות לא מעט
אפשרויות לקבל פטור
ממס בארץ על המכירה
בחו"ל < יאיר בנימיני,
רן ברייחיים**

במצבים של ירושה או קבלת מתנה, הפטור לעולה או תושב חוזר אינו חל כמובן. בנוסף, המעיין בספר החוקים לא ימצא שם סעיף כלשהו המעניק פטור ממס על הנכס המתקבל מתושב חוץ.

ואולם, רשות המיסים החליטה בשנים האחרונות להעניק הטבה מחוץ לכותלי החוק, כאשר היא מאפשרת לנישומים אשר קיבלו נכס מחו"ל (בין אם במתנה ובין אם בירושה) לפנות אליה על גבי טופס, בהליך המכונה "החלטת מיסוי בהסכם במס" לול ירוק", כדי לקבוע שלצורכי מס הכנסה בישראל ייקבע שווי הנכס ביום הירושה או המתנה כשווי רכישה בידי תושב ישראל.

למעשה, רואות הרשויות את הירוש או מקבל המתנה כאילו קנה את הנכס בהתאם לשווי השוק שלו ביום קבלתו, ולכן רק הרווח שיצמח ממועד זה והלאה ימוסה בישראל. הדבר כמובן פותח פתח לוויתורים על שווי הנכס ביום הירושה או המתנה, אך כבר התקדמו שלושה צעדים קדימה.

כרגיל, המציאות בתחום המיסוי איננה פשוטה. אבל לפני שמזדרזים לשלם מס בישראל על נכס בחו"ל שהשביח (כולו או מקצתו) כאשר היה בבעלותו של תושב חוץ – צריך לבדוק היטב את האפשרות לקבל פטור או הקלה. ●

המצבים הללו, משתנה המחזיק בנכס מתושב חוץ שאינו כפוף למס בישראל בגין הנכס הזר שברשותו, לתושב ישראל שלכאורה צריך לשלם על כל הכנסה שהוא מקבל בכל העולם. במצב כזה, מיסוי כל הרווח שנוצר מהנכס יוצר עיוות מס מובנה.

התופעה מעוררת תחושה קשה של חוסר צדק וחוסר היגיון ועלולה גם ליצור מצב של כפל מס (מכיוון שלעיתים גם במדינה שבה נוצר הנכס מוטל מס). עם זאת, רשות המיסים והמחוקק הבינו את הבעייתיות, וערכו לאחורונה שורה של צעדים כדי לצמצם את הקושי שיוצרת השיטה.

כך, תיקון 168 לפקודת מס הכנסה העניק פטורים נרחבים יותר לעולים חדשים ולתור-שבים חוזרים ותיקים. תיקון זה הרחיב את ההטבות שניתנו לעולים ותושבים חוזרים ותיקים והותיר על כנו הטבות מסוימות, כדוגמת הפטור המלא לעשר שנים לעולה חדש על רווח הון שנוצר במכירת נכס מחוץ לישראל ופטור חלקי בעשר השנים הנוספות.

יצוין, כי גם תושב חוזר שאינו "ותיק", זכאי לפטור דומה אם רכש את הנכס הנמכר בתקופת היותו תושב חוץ. לכן, אם דוד היה תושב ארגנטינה מספיק שנים, הוא יוכל לטעון שמכירת המפעל פטורה ממס מכוח החוק.

דוד הוא ישראלי שעבר לארגנטינה בשנות ה-90, שם הקים וניהל מפעל גדול לייצור פקקי שעם בבואנוס איירס. לפני כמה שנים, חזר דוד לישראל והמשיך לנהל את המפעל בשלט רחוק, עד שעייף מהנסיעות והחליט למכור את העסק. אך לאחר שמכר, התברר לדוד שמדינת ישראל מעוניינת למסות את כל הרווח שהפיק מהאקזיט בישראל, למרות שבתקופה בה הקים את המפעל, השביח אותו וניהל אותו, בכלל גר מחוץ לישראל ולא נדרש לשלם מס בארץ.

מכיוון שתושב ישראל משלם מס רווחי הון על נכסים המוחזקים בישראל, והן על נכסים שבעלותו בחו"ל, עלולים תושבי ישראל לשלם מס על נכסים שהוחזקו בעבר בידי תושבי חוץ ושהשביחו מחוץ למשטר המס הישראלי.

הדבר יכול לקרות בעלייה או חזרה לארץ, או במצב שבו תושב ישראל יורש או מקבל במתנה נכס מתושב חוץ. למעשה, בכל

יאיר בנימיני, עורך דין;
רן ברייחיים, עורך דין ורואה חשבון